

windmolens en vogels

Vragen van het Tweede-Kamerlid
Van den Anker over toepassing van
windenergie (ingezonden 3 juli 1981)

1

Welke voornemens hebt u, nu het rapport van de Begeleidingscommissie Voorstudie Plan Lieveense is verschenen, ten aanzien van het geven van opdrachten voor verder onderzoek?

2

Bent u van plan daarbij ook andere inpassingsmethoden van windenergie in studie te doen nemen?

3

Kunt u een samenvattend overzicht geven van eventueel reeds lopende onderzoeksopdrachten op dit terrein?

4

*Wordt bij onderzoek naar de toepassing van windmolens voor energieopwekking ook aandacht geschonken aan mogelijke gevaren voor vogels, die vooral 's nachts en bij gebruik van hogere toerentallen te verwachten zouden zijn?**

*) Te denken ware aan analoge gevaren voor het doodvliegen van vogels als optreden bij vuurtorens, hoogspanningsleidingen en startbanen. Omgekeerd kan ook vogelschade aan installaties verondersteld worden naar analogie van die op luchthavens.

Antwoord

Antwoord van Minister Van Trier (Wetenschapsbeleid). (ontvangen 4 augustus 1981).

1

De aard en omvang van de gevolgwerkzaamheden op het rapport van de Begeleidingscommissie Voorstudie Plan Lieveense zullen goeddeels afhankelijk zijn van het nog te formuleren Regeringsstandpunt over het rapport. Een procedure voor deze standpuntbepaling zal op korte termijn door mij aan de Minister-raad worden voorgelegd. Bovendien acht ik het van belang dat de door de Begeleidingscommissie geschetste mogelijkheden voor het scheppen van kansen voor een Nederlandse windturbine-industrie met voortvarendheid worden aangepakt. Daartoe zal ik, parallel aan het bovengenoemde procedurevoorstel, voorstellen doen voor onderzoek gericht op met name de volgende aspecten:

- het tipvane-onderzoek
- specificaties van windturbines
- windenergie in relatie tot accumulatie.

Dergelijk onderzoek dient uiteraard wel beschouwd te worden in samenhang met het nog te formuleren vervolg op het Nationaal Onderzoekprogramma Windenergie (NOW).

2

Onderzoek naar de verschillende methoden van inpassing zal in het algemeen een plaats dienen te krijgen in het NOW. Het onder 1 als laatste genoemde aspect heeft echter zeker raakvlakken met de inpassingsmethodieken.

3

In het kader van het NOW werd door de KEMA onderzoek verricht naar de inpassing van windenergie zonder gebruik van accumulatie. In het kader van de Voorstudie Plan Lieveense is geen opdracht gegeven tot dergelijk onderzoek.

4

Dergelijk onderzoek zou deel uit kunnen maken van het NOW, dat zich mede richt op de planologische en milieukundige aspecten van zowel individuele windturbines als windparken. Het is denkbaar dat in samenwerking tussen ECN en RIN een onderzoekproject gericht op de bestudering van de gevaren voor vogels rond de in Petten aanwezige windturbine(s) wordt opgezet. Een voorstel daartoe zal door mij geëntameerd worden.

Gemeenten verwachten stormloop op windmolens

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) verwacht, dat er de komende jaren 15.000 windmolens gaan draaien, voornamelijk op het platteland. Het sterk toegenomen aantal bouw aanvragen is voor de VNG aanleiding geweest een brochure uit te geven.

'Gemeenten en windmolens' is bedoeld als leidraad voor de gemeente-ambtenaren. In het rapport staan onder andere richtlijnen voor het verlenen van vergunningen. Gemeenten komen nu vaak voor zowel technische als bestuurlijk-juridische problemen te staan. De veiligheidsvoorschriften voor windmolens zijn nog in ontwikkeling. Ook het geluidsgedrag van deze energie-opwekkers wordt onderzocht.

De VNG is zeer optimistisch over de 'energieke' toekomst van windmolens in het Nederlandse landschap. Het boekje is samengesteld door medewerkers van de VNG en de DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV. De VNG hoopt hiermee provincie en rijk te stimuleren in het totale energiebeleid, vooral ook met betrekking tot het milieu.

Telegraaf, 12 januari 1981.

Eisen windmolens slachtoffers onder vogels?

In verschillende delen van het land wil men op zeer korte termijn energie opwekken uit op te richten windmolens, waarvoor gemeentelijke vergunningen nodig zijn. Het zou aan te bevelen zijn dat dit binnen korte tijd landelijk zou kunnen worden geregeld om 'wildgroei' te kunnen voorkomen.

Niet alleen landschapsbeelden zullen worden aangetast (de windmolens moeten immers veel wind vangen en staan dus altijd op open plaatsen en zijn in het landschap daarom op grote afstand reeds zichtbaar), maar zoals in de vorige nummers van ons tijdschrift reeds

werd aangegeven bestaan er ook grote gevaren voor onze vogels. Alle regionale vogelbeschermingsorganisaties en vogelwerkgroepen verzoeken wij zeer nauwlettend na te gaan welke gevaren vogels in hun eigen omgeving gaan lopen door windmolens. Daarbij zal regelmatig naar slachtoffers moeten worden gezocht. Verkregen gegevens hierover zullen wij graag publiceren. Men gelieve hierover dan contact op te nemen met de redactie.

Windmolens dodelijk voor trekvogels?

Naar aanleiding van de twee artikelen die in 1981 verschenen zijn enorm veel krantenartikelen verschenen.

Het onderwerp blijft de aandacht trekken. Op zondag 31 januari 1982 heeft L. Buurma voor de radio in de uitzending 'Vroege Vogels' enkele vragen beantwoord en weer aangedrongen op (goed) onderzoek namelijk:

- 1) nachtelijke waarneming aan vogelbewegingen in de onderste luchtlagen,
- 2) experimenteel onderzoek aan verlichtingseffecten.

Redactie.

Experimentele windmolens ook in België

Niet alleen in Nederland maar ook in België, wordt er gestart met de bouw van windmolens, welke wel eens een bedreiging zou kunnen vormen voor trekvogels.

Mogelijk zal volgens een recent bericht gestart worden met de bouw van een experimentele molen op de Edelareberg, zo'n 88 meter boven de zeespiegel.

Op een 12,5 meter hoge mast worden vier wieken gemonteerd die elk 5,5 meter lang zijn. Elke wiek heeft een windoppervlak van vijf vierkante meter. Volgens de berekeningen zullen de wieken 55 omwentelingen per minuut kunnen maken, dat neerkomt op een topsnelheid van 118 km/u.

■ Pierre Mannaert, Varkensmarkt 8, 9300 Aalst.

Sterke groei aantal windmolens in Denemarken

In de afgelopen twee jaar zijn in Denemarken meer dan 700 commerciële windturbines geïnstalleerd. In maart 1982 produceerden deze installaties gezamenlijk 3 miljoen kilowattuur aan electriciteit. Het geïnstalleerd vermogen van de meeste van deze turbines ligt tussen 5 en 55 kWe. Het totale vermogen van de ruim 700 parallel aan het net bedreven windmolens bedraagt omstreeks 20 MWe. Volgens het Centrum voor Energiebesparing in Delft lijkt een dergelijke snelle groei van windenergie ook in Nederland mogelijk. Tot op heden zijn in ons land circa 50 middelgrote windturbines geïnstalleerd.

—
Uit 'Energiespectrum' 6 (7/8): 179, juli-augustus 1982.